



Dabas aizsardzības
pārvalde

Sabiedriskais monitorings – DAP pieredze ar piekrastē ligzdojošajiem putniem - vai pārņemama pieredze abinieku un rāpuļu aizsardzībā?

Alise Ozoliņa

Dabas aizsardzības departamenta Monitoringa un
plānojumu nodaļas vadošā eksperte

alise.ozolina@daba.gov.lv

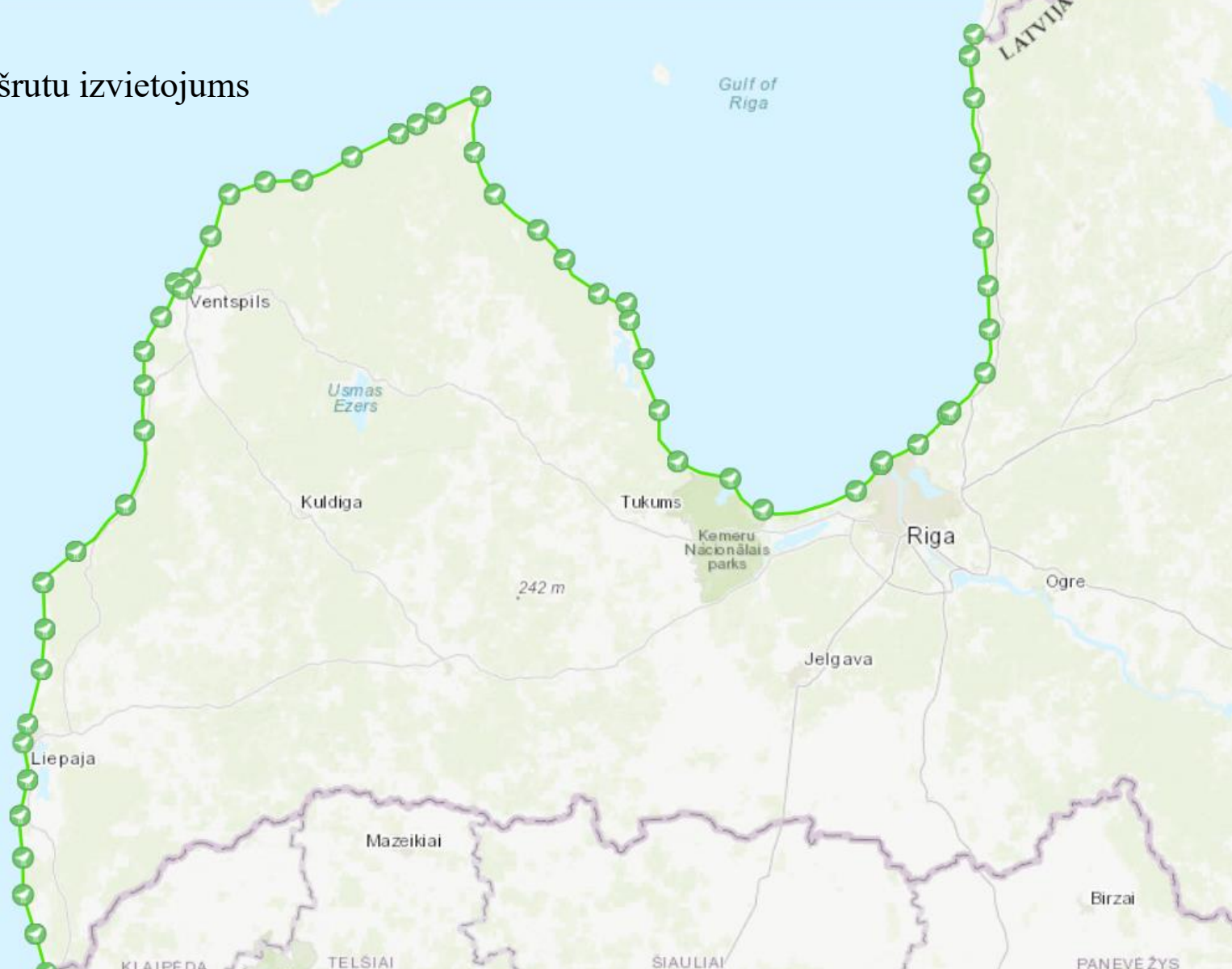
Seminārs "Abinieku un rāpuļu aizsardzība"
2023. gada 14. decembris



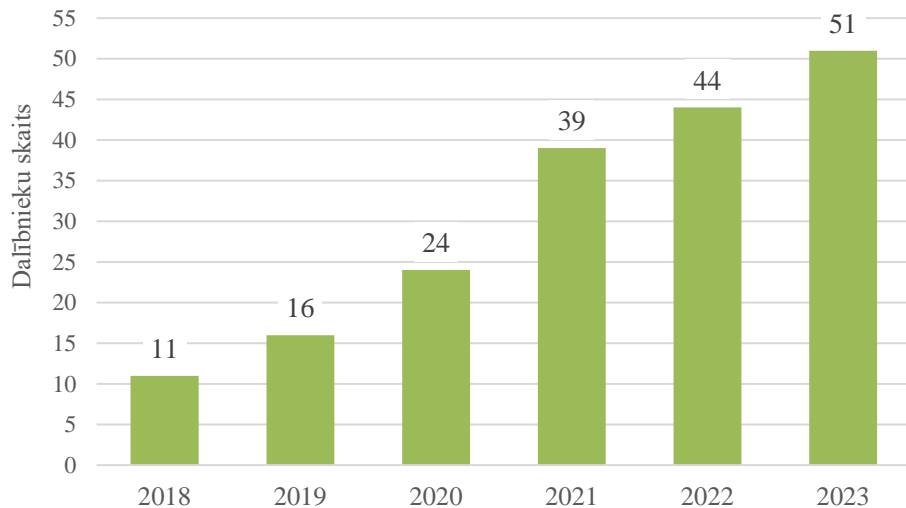
Piekrastē ligzdojošo putnu monitorings

- Monitoringa mērķis ir sekot līdzi piekrastes putnu populācijām, kā arī analizēt to ietekmējošos faktorus
- Uzsākts 2018. gadā
- Tiek reģistrēti visi pludmalē un atklātajās kāpās ligzdojošie putni
- 54 maršruti, kas pilnībā nosedz Rīgas līča un Baltijas jūras piekrasti
- Kopš 2021. gada tiek ievākti dati par antropogēno slodzi

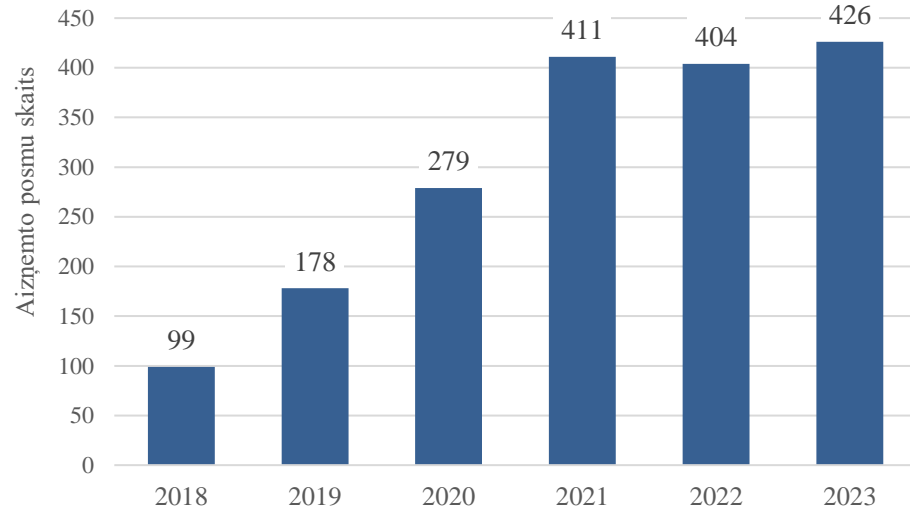
Monitoringa maršrutu izvietojums



Dalībnieku skaita izmaiņas



Aizņemto posmu skaits



Gar visu Latvijas piekrasti kopā ir 483 posmi

Ieraksti Par Video Attēli Vairāk

Dabas aizsardzības pārvalde 10. maijs

Ja esi putnu pazinējs, aicinām sniegt nozīmīgu ieguldījumu dabas aizsardzībā un piedalīties piekrastes putnu monitoringā!

Iespējams pieteikties uz trim brīvjiem maršrutiem – "Lielupe-Kauguri" 21 km, "Kolka-Melnšils" 12 km un "Labrags-Sārnate" 17 km. Ja nepieciešams, maršrutu var sadalīt posmos un apsekot tikai daļu no tā.

Maršrutu izvietojumu iespējams apskatīt, sekojot saitei – <https://www.arcgis.com/home/webmap/viewer.html?webmap=f167cde3d9ff422499cd38b83012794a&extent=-20.1451,55.9161,27.3521,58.1279>

Metodika apskatāma mūsu tīmekļvietnē – <https://www.daba.gov.lv/lv/media/14636/download?attachment>

Dalībniekiem 28. maijā notiks kalibrācijas seminārs, kurā tiks pārrunāta monitoringa gaita, kā arī citas būtiskas detaļas. Transporta un nakšņošanas izdevumi tiks segti. Nepieciešamas zināšanas un spēja atpazīt piekrastes putnus. Putnu uzskaites maršrutos ir nepieciešams veikt divas reizes putnu ligzdošanas sezonā – laika posmā no 1. līdz 23. jūnijam.

Pieteikšanās un sīkāka informācija, rakstot uz e-pastu alise.ozolina@daba.gov.lv

Foto – stepes čipste, autore – Sintija Martinsone



Ruslans Matrozis un vēl 30 lietotāju 30 dalījās

Patik Komentēt Dalīties

Jaunu dalībnieku meklēšana

- Ieraksti sociālajos tīklos
- Ziņojums LOB kopsapulcē
- Uzrunāšana personīgi
- Jāpārzina metodika
- Jāspēj atpazīt visas Latvijas putnu sugas, bet īpaši – piekrastē sastopamās sugas

Sintija Martinsone @s... · 18 maijs 20

[@dabaDAP](#) jau trešo gadu koordinē un veic piekrastē ligzdojošo putnu monitoringu. Aicinu jaunus brīvprātīgos dalībniekus, kas labi pazīst putnus, izvēlēties savu maršrutu: arcg.is/1nWufb un jau sākot ar 1. jūniju doties trīs aizraujošās uzskaitēs! Izdevumi tiks segti.

9 14

Sintija Martinsone @s... · 26 maijs 22

!! Man ir lielisks piedāvājums putnu cilvēkiem !! Piekrastē ligzdojošu putnu monitoringā ir atbrīvojis viens maršruts: Dunte-Zvejniekiems: arcg.is/1nWufb. Ja vēlies izbaudīt fantastisku pastaigu 2x jūnijā ar lielu pievienoto vērtību dabas aizsardzībā, tad piesakies!

3 12 26



Dabas aizsardzības
pārvalde

Brīvprātīgā līgums

LĪGUMS Nr. 7.8/ /2023 par brīvprātīgo darbu

Siguldā

Datums skatāms laika zīmogā

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – Pārvalde), tās ģenerāldirektora p.i. Andra Širova personā, kurš rīkojas pamatojoties Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas 2023. gada 17. janvāra rīkojumu Nr. 33-p "Par Dabas aizsardzības pārvaldes ģenerāldirektora amata pienākumu pildīšanu" un Ministru kabineta 2009. gada 2. jūnija noteikumu Nr. 507 "Dabas aizsardzības pārvaldes nolikums" 6. punktu un 8.2. apakšpunktu, no vienas puses, un

Vārds Uzvārds (turpmāk – Brīvprātīgā darba veicējs), no otras puses,
(katrs atsevišķi vai abi kopā turpmāk – Līdzējs vai Līdzēji)

atbilstoši Brīvprātīgā darba likuma 2. panta pirmajai daļai, 3. panta 2. punktam un 6. panta pirmās daļas 2. punktam,

ar mērķi veicināt sabiedrības līdzdalību brīvprātīgajā darbā dabas aizsardzības pasākumu īstenošanā – Pārvaldes uzdevumu izpildē putnu monitoringā,

noslēdz šādu līgumu par brīvprātīgo darbu (turpmāk – Līgums):

1. Pārvalde organizē un Brīvprātīgā darba veicējs veic bezatlīdzības **brīvprātīgo darbu – putnu monitoringu** atbilstoši metodikai: *A. Auniņš. Piekrastē ligzdojošo putnu monitorings. Uzskaišu veikšanas metodika. Latvijas Ornitoloģijas biedrība. Rīga. 2018.* (1. pielikums¹) (turpmāk – Metodika), Līgumam un Pārvaldes norādījumiem (turpmāk – Brīvprātīgais darbs).
2. Veicot Brīvprātīgo darbu, Brīvprātīgā darba veicējs nodrošina sev laika apstākļiem un pārvietošanās maršrutam atbilstošu apģērbu un apavus, dzeramo ūdeni un līdzekļus aizsardzībai pret saules starojumu.
3. Brīvprātīgā darba veicējs nodod Pārvaldei Brīvprātīgā darba izpildījumu 10 (desmit)

Iespēja saņemt naudas
kompensāciju par

- degvielu;
- sabiedrisko transportu;
- naktsmītni.



**Suņa saimniek,
liedagā ved suni pavadā;
ļauj putniem izaudzināt mazuļus!**

Upes un smilšu tārtiņš Latvijā jau kļuvušas par apdraudētām putnu sugām. To populācijas samazina cilvēku un suņu traucējuma pieaugums piekrastē. Šie putni pludmales smiltīs izrok nelielu bedrīti, kurā dēj olas. Mazuļi sāk lidot otrajā mēnesī pēc izšķilšanās, tādēļ jo īpaši svarīgi tieši maijā, jūnijā, jūlijā ir tiem nodrošināt mieru un klusumu.

Pētījumi liecina, ka putni cilvēku un jo īpaši suni uztver kā draudu. Suns saoz un pamana ligzdu un putnus; pieaugušie putni pamet ligzdas, pakļaujot olas/mazuļus bojāejas riskam, bet vēl nelidojošie putnēni kļūst par vieglu medījumu sunim.



Lai arī turpmāk šīs sugas ligzdotu Latvijā,
**no maija sākuma līdz jūlija beigām
suņu klātbūtne liedagā nav vēlama.**

Ja tas nav iespējams, suns jāved īsā pavadā
un nedrīkst tam ļaut tramdīt putnus!

Cilvēku un suņu pastaigām ir pieejams daudz citu vietu,
taču piekrastes putni nevar ligzdot un izaudzināt mazuļus citās vietās!

Seminārs

Detalizēts metodikas pārskats

Anketas aizpildīšana

Datus ievades skaidrojums

Informācija par citiem aizsardzības pasākumiem

Piekrastē ligzdojošo putnu monitorings

Uzskaišu veikšanas metodika

Autors:

Ainārs Auniņš

Epizodiskas uzskaites jau no 1980-
ajiem gadiem

Izstrādāta pēc MARMONI LIFE+
projekta pieredzes 2011.-2013. gadam

Atbilst HELCOM rekomendācijām
putnu uzskaitēm Baltijas jūrā

Latvijas Ornitoloģijas biedrība

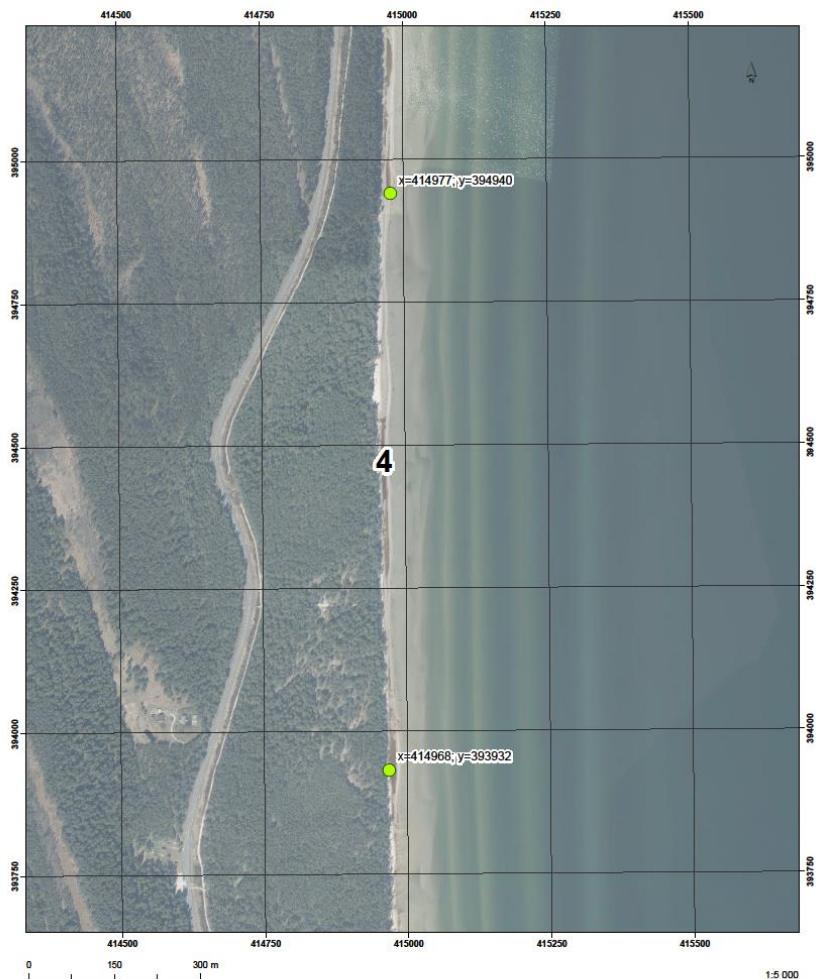
Rīga

2022



Svarīgākās lietas no metodikas īsumā:

- 1) uzskaites ir jāveic divas reizes ligzdošanas sezonā – jūnijā līdz 23. jūnijam;
- 2) uzskaites jāveic tām piemērotos laika apstākļos;
- 3) novērojumu veikšanai ir nepieciešams binoklis un GPS ierīce, kurā ir redzami posmu robežpunkti – tas var būt gan GPS aparāts, gan viedtālrunis, kurā pieejama atbilstoša aplikācija;
- 4) maršrutā novērojumi ir jāreģistrē posmu ietvaros; katrs posms ir ~ 1 km garš;
- 5) atsevišķos maršrutos ir jāveido divas paralēlas transektes, lai reģistrētu putnus gan pludmalē, gan atklātajās kāpās.



Karšu izdrukas

Katrs maršruts sadalīts ~1 km garos posmos

Katram posmam sava izdruka iespēja novērojumus reģistrēt Dabasdatos

Antropogēnā slodze uzskaites laikā posmā

Cilvēki (izņemot velosipēdistus)	
--	--

Suņi	Ar pavadu	
	Bez pavadas	
	Bez saimnieka	

Velosipēdisti	
---------------	--

Mehāniskie transport- līdzekļi	Motorrolleri, motocikli	
	Kvadricikli	
	Automašīnas	
	Traktori	

Mehānisko transportlīdzekļu pēdas	% no pludmales platības	
	% no atklāto kāpu platības	

Cita veida traucējums	
-----------------------	--

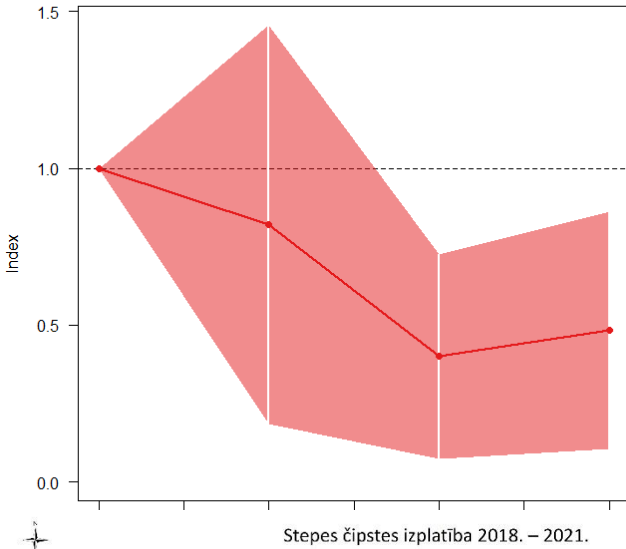
Antropogēnās slodzes anketa

Dati tiek reģistrēti katram 1 km posmam

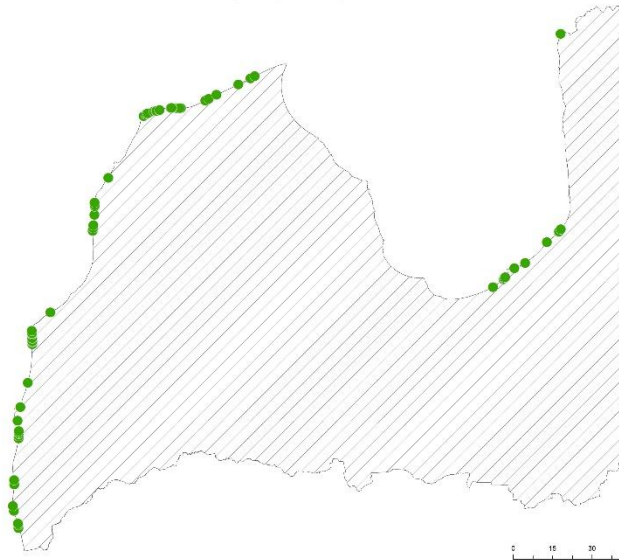
Uzskaita

- cilvēkus;
- suņus;
- dažādus transportlīdzekļus;
- transportlīdzekļu sliedes smiltīs.

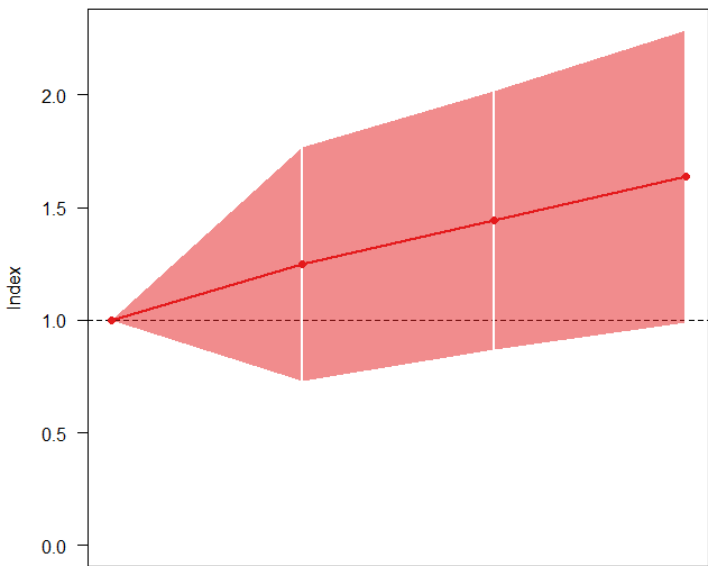
Rezultāti: Stepes čipste



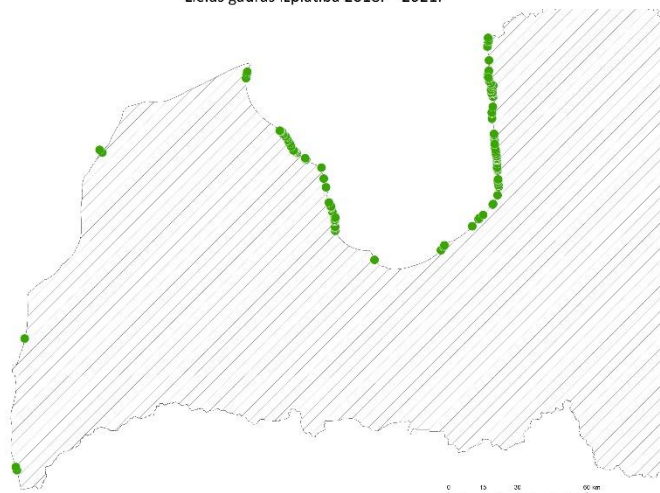
- Piekrastes populācijas lielums 2018: 75 pāri
- Latvijas populācijas lielums 2021: 75-130 pāri
- Populācijas tendence – neskaidra



Rezultāti: Lielā gaura



Lielās gauras izplatība 2018. – 2021.



- Populācijas tendence – neskaidra





Dabas aizsardzības
pārvalde



Pateicība

Dāvana katram monitoringa dalībniekam





Dabas aizsardzības
pārvalde

Vai pārņemama pieredze abinieku un rāpuļu aizsardzībā?

Jā! Vismaz daļēji



Paldies par uzmanību!



Alise Ozoliņa

alise.ozolina@daba.gov.lv